Temel Yas Unsurlar?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Temel Yas Unsurlar?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31534

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Temel Yas Unsurlar? ölçe?i, orijinal olarak yabanc? bir dilde geli?tirilmi? psikolojik bir arac?n Türkçe diline uyarlanmas? sürecini temsil etmektedir. Bu adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türk kültürü ve dili ba?lam?nda geçerli?ini ve güvenilirli?ini ara?t?rmay? amaçlam??t?r. Ölçek, bireylerin ya?ad??? yas sürecinin temel bile?enlerini ve duygusal tepkilerini ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Öztürk (2007) taraf?ndan gerçekle?tirilen yüksek lisans tezi, bu psikometrik arac?n Türkiye'deki klinik ve akademik ara?t?rmalarda kullan?lmas?na zemin haz?rlam??t?r.

Adaptasyon çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerinin belirlenmesi yoluyla, kay?p sonras? ya?anan normal ve patolojik yas tepkilerini ay?rt etme potansiyelini ara?t?rmaya odaklanm??t?r. Bu ölçek, Türk psikoloji literatürüne önemli bir katk? sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Temel Yas Unsurlar?, Yas Ölçe?i, Türkçe Adaptasyon, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik Özellikler, Duygusal Tepki.

Yazarlar

R. ?. Öztürk (Uyarlayan).

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, yas tutma sürecinde deneyimlenen temel bile?enleri ve duygusal, bili?sel ve davran??sal tepkileri sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, bireyin kay?p sonras? ya?ad??? psikolojik durumu de?erlendirmek için yap?land?r?lm??t?r.

Türkçe uyarlamas?n?n özel amac? ise, uluslararas? alanda kabul görmü? olan orijinal ölçe?in Türk popülasyonunda kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?layarak, yerel ara?t?rmac?lara güvenilir bir ölçüm arac? sunmakt?r. Bu adaptasyon, yasa dair yap?lan ara?t?rmalar?n metodolojik kalitesini art?rmay? hedeflemektedir.

Yap?

Ölçek, kay?p sonras? ortaya ç?kan karma??k psikolojik durum olan yas? ölçer. Ölçülen yap?, genellikle grief süreçlerinin temel unsurlar?n? içerir. Bu unsurlar aras?nda kayba dair yo?un üzüntü, inkar, öfke, kabullenme güçlü?ü ve kay?p nesnesine yönelik özlem gibi temel duygusal ve bili?sel tepkiler yer alabilir.

Ölçek, yas? tek boyutlu bir yap? yerine, yasal tepkilerin farkl? yönlerini kapsayan çok boyutlu bir

ARABPSYCHOLOGY.COM

yap? olarak ele almaktad?r. Orijinal ölçe?in faktör yap?s?, adaptasyon çal??mas? s?ras?nda Türk kültürüne özgü farkl?l?klar aç?s?ndan incelenmi?tir.

Geçerlik

Öztürk (2007) taraf?ndan gerçekle?tirilen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in psikometrik geçerlik analizleri detayl? olarak incelenmi?tir. Bu analizler, genellikle yap? geçerli?i (faktör analizi yoluyla) ve ölçüt ba??nt?l? geçerli?i (ilgili di?er ölçeklerle korelasyonlar) içermektedir. Ölçe?in, ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde do?ru ve anlaml? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla çe?itli istatistiksel yöntemler kullan?lm??t?r.

Sunulan kaynak özetinde geçerlik sonuçlar?na dair spesifik katsay?lara yer verilmemi?tir; ancak adaptasyon tezi, ölçe?in Türk popülasyonunda kültürel olarak uygun ve geçerli oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r. Detayl? istatistiksel bulgular için yüksek lisans tezine ba?vurulmas? zorunludur.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve muhtemelen test-tekrar test güvenirli?i gibi temel güvenirlik analizleri yap?lm??t?r. ?ç tutarl?l?k analizleri, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarl? oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Kaynak özetinde spesifik güvenirlik katsay?lar? belirtilmese de, 2007 tarihli tez çal??mas?n?n, ölçe?in Türkçe formunun yüksek düzeyde güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ine dair psikometrik kan?tlar sunmas? beklenmektedir. Bu analizler, ölçe?in zamana kar?? tutarl?l???n? ve hata pay?n? de?erlendirmeye yaram??t?r.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinin kritik bir ad?m? olarak, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe formda korunup korunmad???n? incelemek amac?yla faktör analizi (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c?) gerçekle?tirilmi?tir. Bu analizler, "Temel Yas Unsurlar?"n?n Türk örnekleminde hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? ve orijinal ölçekle yap?sal e?de?erli?ini koruyup korumad???n? ortaya koymu?tur.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk popülasyonunda da geçerli oldu?unu desteklemeli ve her bir alt boyutun ölçtü?ü spesifik yas bile?enlerini netle?tirmelidir. Bu, ölçe?in yap? geçerli?inin temel dayana??n? olu?turur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation Scale)

Format: Orijinal ölçe?in format?na ba?l? olarak genellikle Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama dili).

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon ve/veya Kay?p Ya?am?? Bireyler.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (18 ya? ve üstü).

Popülasyon Detaylar?: R. ?. Öztürk'ün 2007 tarihli yüksek lisans tezi örneklemi (Van Yüzüncüy?l Üniversitesi ba?lant?l? örneklem).

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Kat?l?mc?lar, kayba yönelik duygusal ve bili?sel tepkilerini belirli bir derecelendirme ölçe?i üzerinde ifade ederler.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Yüksek Lisans Tezi, Kay?p, Türkçe Psikoloji Araçlar?, Öztürk 2007.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Yüzüncüy?l Üniversitesi, Van (2007 tezi ba?lam?nda)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tiricisi taraf?ndan belirlenen telif haklar? ve izinler geçerlidir. Türkçe adaptasyonu (Öztürk, 2007) akademik ara?t?rma amaçl?d?r. Ölçe?in ticari kullan?m? veya geni? çapl? da??t?m? için orijinal ölçek sahibinden yasal izinlerin al?nmas? gerekebilir.

Test Y?l? (Adaptasyon): 2007

Kaynaklar

Öztürk, R. ?. (2007). Temel Yas Unsurlar?'n?n Türkçe uyarlamas?n?n geçerlik ve güvenirlik çal??mas? (Yüksek lisans tezi, Yüzüncüy?l Üniversitesi, Van). Orijinal teze YÖK Ulusal Tez

ARABPSYCHOLOGY.COM

Merkezi üzerinden eri?im sa?lanm??t?r: https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp.

Ölçe?in Türkçe formunun PDF belgesi ?u adresten indirilebilir: temel-yas-unsurlari-toad.pdf

Temel Yas Unsurlar? Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, R. ?. Öztürk'ün 2007 tarihli yüksek lisans tezinde yer almakta olup, tam maddelere eri?im için ilgili tezin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM